

Metodická informace 070/05/12

Zpracováno dle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

Trestní odpovědnost právnických osob

Od 1. 1. 2012 je účinný zcela nový zákon upravující trestní odpovědnost právnických osob. Zákon se vztahuje na trestné činy spáchané po 1.1.2012. Do 1.1.2012 mohla být pachatelem trestného činu pouze fyzická osoba. Dle tohoto zákona NEJSOU odpovědné pouze územní samosprávné celky při výkonu veřejné moci a stát Česká republika. Všechny ostatní právnické osoby jsou dle tohoto zákona trestně odpovědné (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, družstva, nadace, církve apod.) .

I. Trestné činy právnických osob

Zákon taxativně vyjmenovává trestné činy, za které hrozí právnickým osobám postih v §7.

Jedná se například o:

Podvod, pojistný podvod, úvěrový podvod, dotační podvod, legalizace výnosů z trestné činnosti, neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací, zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby, nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení, zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, porušení autorského práva, křivá výpověď, nepravdivý znalecký posudek, přijetí úplatku, neoprávněné zaměstnávání cizinců atd.

II. Spáchání trestného činu PO

Trestným činem spáchaným právnickou osobou je protiprávní čin spáchaný jménem právnické osoby nebo v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, pokud takto jednal:

- 1. statutární orgán nebo člen statutárního orgánu nebo osoba, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat;**
- 2. osoba vykonávající řídicí nebo kontrolní činnost;**
- 3. osoba mající vliv na řízení právnické osoby;**
- 4. zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění pracovních úkolů.**

Trestní odpovědností právnické osoby není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob (výše uvedených) a trestní odpovědností fyzických osob není dotčena trestní odpovědnost právnické osoby.

Spáchání trestného činu lze právnické osobě přičítat, pokud byl spáchan osobou jednajícím či řídicím (viz bod 1.-3.) nebo zaměstnancem (bod 4.)

Spáchání trestného činu zaměstnancem lze právnické osobě přičítat jen na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby (body 1.-3.), anebo proto, že orgány právnické osoby neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.

III. Druhy trestů a ochranných opatření

Za trestné činy spáchané právnickou osobou lze uložit pouze tyto tresty:

- zrušení právnické osoby
- propadnutí majetku
- peněžitý trest
- propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty
- zákaz činnosti

- zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži
- zákaz přijímání dotací a subvencí
- uveřejnění rozsudku.

IV. Účinná lítost

Trestní odpovědnost právnické osoby zaniká, jestliže dobrovolně upustila od dalšího protiprávního jednání a

- a) odstranila nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem, anebo škodlivému následku zamezila nebo škodlivý následek napravila, nebo
- b) učinila státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu o trestném činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem, mohlo být ještě odstraněno nebo škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno.

Trestní odpovědnost právnické osoby však nezaniká, spáchala-li trestný čin přijetí úplatku (§ 331 trestního zákoníku), podplacení (§ 332 trestního zákoníku) nebo nepřímého úplatkářství (§ 333 trestního zákoníku).

V. Stručně v kostce

- trestní řízení je samostatným řízením, nezávislým na správním (daňovém) řízení; obě tato řízení však mohou běžet současně a nezávisle na sobě;
- trestní odpovědnost právnické osoby přechází na právní nástupce;
- nejčastěji ukládaným trestem PO by měl být trest peněžitý v denní sazbě od 1.000 Kč do 2 mil. Kč.;
- v tomto trestním řízení se neprokazuje zavinění.

Opětovně upozorňujeme klienty, zejména ty, které zastupujeme na základě plné moci, na ustanovení s námi uzavřené smlouvy o vedení účetnictví a daňovém poradenství, zvláště pak na body:

- článku III., bod 3.4. smlouvy (významné hospodářské operace konzultujte před jejich uskutečněním)
- článku III., bod 3.5. smlouvy (nikdy neposkytovat informace týkající se předmětu smlouvy a Vašeho podnikání správcům daně; jiným subjektům jen v nezbytné míře pro podnikatelské účely)

Běžnou praxí a povinností správců daně je tzv. vyhledávací činnost, kterou provádí i bez součinnosti subjektů, kterých se týká. Jedná se např. o archivování veškerých telefonních hovorů, sms, zhotovení úředních záznamů z těchto hovorů, jakožto i z veškeré jiné komunikace, včetně běžných osobních dotazů, zpracování veškerých podnětů, a to i anonymních. Výše uvedené správci daně zakládají v neveřejné části spisu daňového subjektu a při provádění daňové kontroly mohou tyto záznamy použít jako důkazní prostředky proti daňovému subjektu. Při nezbytném kontaktu se správcem daně doporučujeme odkázat jej s veškerou komunikací na Vašeho daňového poradce, který Vám poskytuje právní pomoc na základě plné moci o zastupování.

Zákon i praxe ukazují, že veškerá komunikace se správcem daně je zaznamenána a může být použita proti Vám.

Nejbližší daňové povinnosti

25. 5. Přiznání a platba DPH za 4/2012, souhrnné hlášení, výpis dle §92a

31. 5. Daň z nemovitostí – platba celá při dani do 5.000 Kč nebo první splátka

15. 6. Daň z příjmů – odvod čtvrtletní resp. pololetní zálohy

25. 6. Přiznání a platba DPH za 5/2012, souhrnné hlášení, výpis dle §92a

V Šenově u Nového Jičína, dne 21. 5. 2012

Zpracovaly: Ing. Mičulková Marta, Ing. Kotalová Pavla

Ing. Marta Mičulková, v.r.

Výtisk je určen pouze pro adresáta.

Děkujeme, že tyto metodické informace nekopírujete a veřejně nešíříte.
Máte-li zájem o více výtisků, kontaktujte nás, rádi Vám potřebný počet dodáme. ©